

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Constantin Gurschi,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 02 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2013, în privința inculpatului

Mintuș Radion Valeriu, născut la 30 decembrie 1981, originar și locuitor al m. Bălți, str. Șciusev 11/35, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale;

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i> <i>26 martie 2012 – 02 aprilie 2013,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>23 mai - 24 iulie 2013,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>29 octombrie - 15 ianuarie 2013;</i>

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 02 aprilie 2013, a fost încetat procesul penal în privința inculpatului Mintuș Radion pe art. 217 alin. (2) Cod penal, cu tragerea lui la răspundere contravențională conform art. 55 Cod penal, fiindu-i aplicată o amendă în mărime de 100 unități convenționale, adică 2000 lei.

2. În fapt, instanța a constatat că inculpatul Mintuș Valeriu, într-o zi nestabilită, a procurat o cantitate nedeterminată de cînepă pe care a transportat-o la domiciliu pentru consum propriu, fără scop de desfacere. La 08 februarie 2012, aproximativ la 18²⁰, pe str. Șciusev, mun. Bălți el a fost stopat de colaboratorii poliției și fiind suspect de consum de droguri a fost condus la Dispensarul narcologic, unde conform procesului-verbal nr. 136-N din 08 februarie 2012 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, i-a fost stabilită d-za - consecințele consumului de droguri.

În aceeași zi, orele 21³⁵, în urma efectuării percheziției la domiciliul inculpatului, în salonul apartamentului, în dulap, colaboratorii poliției au depistat și au ridicat un sul de hîrtie cu substanță vegetală fărîmițată uscată de culoare verde care, conform raportului de expertiză nr. 135 din 20 februarie 2012, este marihuană, care constituie 3,58 gr. de substanță uscată, atribuindu-se la cantități mari și se referă la droguri.

Fiind interogat în ședința de judecată inculpatul vina a recunoscut integral, căindu-se în cele comise și a explicat că pachetul cu marihuană l-a găsit și l-a păstrat la domiciliul său.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, ca circulația ilegală a substanțelor narcotice, manifestată prin procurarea, transportarea și păstrarea substanțelor narcotice în proporții mari și fără scop de înstrăinare, cu utilizarea substanțelor narcotice a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă.

Dar, instanța a concluzionat că acțiunile inculpatului urmează a fi corect calificate conform art. 217 alin. (2) Cod penal, ca procurarea și păstrarea ilegală a substanțelor narcotice în proporții mari, fără scop de desfacere, deoarece utilizarea plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope presupune folosirea acestora în diferite scopuri, cum ar fi producerea preparatelor de panificație, producerea medicamentelor, etc.

Tot odată, luând în considerație că inculpatul pentru prima dată a săvârșit o infracțiune ușoară, vina a recunoscut integral, are loc permanent de trai și de muncă, are la întreținere 2 copii minori și mama invalid de gr. 2, instanța a conchis posibil de a-1 libera de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, constatând că corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 500 unități convenționale, adică 10.000 lei.

Apelantul a invocat că în ședința de judecată incontestabil s-a constatat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

Însă, instanța incorect a apreciat faptul recunoașterii vinei de către inculpat, recunoașterea vinovăției fiind formală, acesta indicând numai în ultima ședință, la finele examinării cauzei în judecată, că recunoaște vina indicând numai faptul că a găsit pachetul cu marihuană pe care ulterior l-a dus acasă. Astfel, atât pe întregul parcurs a urmăririi penale, precum și pe parcursul examinării cauzei el nu și-a recunoscut vina, întru dovedirea nevinovăției sale înaintînd diferite versiuni, demersuri de excludere a unor probe din dosarul penal inclusiv de audiere a martorilor, a materialelor ridicate din dosarul contravențional, invocînd că nu i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile, ilegalitatea acțiunilor persoanelor ce au efectuat percheziția, încălcarea procedurii de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, din care motiv pe parcursul examinării cauzei penale au fost verificate în ordinea art. 274 Cod de procedură penală acțiunile colaboratorilor de poliție, în ședință a fost chemat specialistul medicul narcolog și asistenta medicală a dispensarului pentru expertizare întru explicarea modului de colectare a mostrelor pentru stabilirea stării de ebrietate etc, tergiversînd astfel examinarea cauzei penale pe un termen mai mare de un an, cauza penală fiind pornită la 17 februarie 2013, fiind expeditată în judecată la 26 martie 2013, iar sentința a fost pronunțată la 02.04.2013.

La fel, pe parcursul urmăririi penale nu a fost constatată corectarea persoanei fără a fi supusă răspunderii penale și anume persoana nu a regretat de cele comise, nu s-a căit sincer, nu a colaborat cu organele judiciare prin contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, etc.

Careva circumstanțe nu au fost prezentate instanței, care ar permite aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 55 Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2013, apelul a fost respins.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului, a dat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, luând în considerare gradul de pericol social generic și concret al faptelor săvârșite, de limitele de pedeapsă, prevăzute de lege, împrejurările concrete de săvârșire, natura infracțiunii.

Instanța de fond a studiat multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele cauzei și datele prezentate, care caracterizează personalitatea inculpatului și care au o importanță pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

De aceea, reieșind în materialele cauzei, în speță sunt întrunite condițiile de aplicare a art. 55 Cod penal, instanța și-a motivat suficient iraționalitatea aplicării pedepsei penale față de inculpat și concluzia are la bază informații, conform cărora făptuitorul poate fi corectat fără tragerea lui la răspunderea penală

Astfel, fapta săvârșită de inculpat se consideră ca infracțiune mai puțin gravă, ultimul anterior nu a fost cunoscut cu antecedente penale, săvârșind pentru prima dată o infracțiune.

După cum rezultă din materialele dosarului, imediat după constatarea faptei inculpatul și-a recunoscut vina, contribuind la descoperirea infracțiunii, fapt ce se confirmă prin declarațiile colaboratorilor de poliție, ce au efectuat acțiunile procesuale inițiale - C. Guzun, I. Cheptea și S. Gorbanovschi. Atât în instanța de fond cât și de apel inculpatul și-a recunoscut vina, s-a căit sincer în cele comise.

Instanța de fond a ținut cont că inculpatul este caracterizat pozitiv, este încadrat în câmpul muncii, are la întreținere doi copii minori și mama invalid, circumstanțe, ce fac dovada că corectarea lui este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Prima instanță a constatat prezența condițiilor prevăzute de art. 55 Cod penal, și astfel, această norma penală a fost corect aplicată.

Opinia apelantului că sancționarea contravențională a inculpatului nu va influența pozitiv corectarea și educarea lui, este doar o bănuială, care nu poate fi temei de casare a hotărârii judecătorești, în cazul când prevederile legii penale, la stabilirea pedepsei, au fost respectate de către instanța ce a judecat cauza penală.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că atât instanța de fond, cât și cea de apel incorect au apreciat faptul recunoașterii vinei de către inculpat, recunoașterea vinovăției fiind formală, acesta indicând numai în ultima ședință a instanței de fond că recunoaște vina, indicând doar faptul că a găsit pachetul cu marihuana pe care ulterior l-a dus acasă.

Astfel, atât la faza urmăririi penale, cât și pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond inculpatul nu și-a recunoscut vina, întru dovedirea nevinovăției sale

înaintînd diferite versiuni, demersuri de excludere a unor probe din dosarul penal inclusiv de audiere a martorilor, a materialelor ridicate din dosarul contravențional, invocînd că nu i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiile, ilegalitatea acțiunilor persoanelor ce au efectuat percheziția, încălcarea procedurii de examinare medicală de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, din care motiv pe parcursul examinării cauzei penale au fost verificate în ordinea art. 274 Cod de procedură penală acțiunile colaboratorilor de poliție, în ședință a fost invitat și audiat în calitate de specialist medicul-narcolog și asistenta medicală a serviciului narcologic pentru explicarea modului de colectare a mostrelor în vederea stabilirii stării de ebrietate etc.

Totodată, inculpatul fiind audiat în instanța de fond a indicat la consumarea anabolicilor și nu a substanțelor narcotice, fapt, însă, combătut de către medicul-narcolog A. Mîșul, audiat în calitate de specialist în instanța de fond.

Cele indicate mai sus au condus la tergiversarea examinării cauzei penale pe un termen mai mare de un an, cauza penală fiind pornită la 17.02.2012, fiind expediată în instanța de judecată la 26.03.2012, iar sentința a fost pronunțată abia la 02.04.2013, ceea ce indică la atîrnarea neconștiincioasă a inculpatului nominalizat față de acțiunile sale și nicidecum la căința sinceră și nu în ultimul rînd la recunoașterea totală a vinei, fapt însă care a fost neglijat atît de instanța de fond, cît și cea de apel care au examinat cazul unilateral fără a se expune asupra tuturor circumstanțelor cauzei.

La fel, pe parcursul urmăririi penale nu a fost constatată corectarea persoanei fără a fi supusă răspunderii penale și anume persoana nu a regretat de cele comise, nu s-a căit sincer, nu a colaborat cu organele de drept prin contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, etc.

Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea din nou a cauzei în apel.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și „s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege”.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rînd, potrivit art. 420 alin. (1) Cod de procedură penală, deciziile pronunțate de curțile de apel ca instanțe de apel pot fi atacate cu recurs.

Dar, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat în drept și pe temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel (*pct. 5 din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, omițându-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Rezultă, că recursul de pe rol în această parte nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava situația inculpatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei se reține că în conformitate cu rechizitoriu circumstanțe agravante pe caz nu sunt stabilite (*f.d. 92*), iar împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2 și 4** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținînd cont de prevederile art. 55 alin. (1), (2) lit. a) Cod penal, conform cărora persoana care a săvîrșit pentru prima oară o infracțiune ușoară fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale. Acestor persoane li se poate aplica amendă în mărime de pînă la 150 unități convenționale. Or circumstanțele atenuante stabilite de instanțe au demonstrat că inculpatul a comis o infracțiune ușoară, în conformitate cu art. 16 alin. (2) Cod penal, și-a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, că este încadrat în câmpul muncii, are la întreținere doi copii minori și mama invalid, că corectarea lui este posibilă fără a fi supus răspunderii penale.

Deci liberarea de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională a inculpatului a fost legal motivată, pedeapsa fiindu-i individualizată și aplicată în corespundere cu prevederile legale.

Pe lîngă aceasta, asemenea temei ca cel indicat în recursul declarat ca: „*s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege*” nu se conține în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prescrie alt temei de drept pentru

recursul ordinar, adică că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale (pct. 5 din decizie).

Rezultă că invocarea de către recurent a temeiului nominalizat nu are suport legal.

Mai mult, recursul dat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice suport legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că recursul ordinar este și unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Bălți din 02 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 iulie 2013, în privința inculpatului Mintuș Radion Valeriu, deoarece nu îndeplinește condițiile legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 29 ianuarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

